

บทที่ 5

สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

อำเภออัมพวา มีพื้นที่ส่วนใหญ่ใช้ประโยชน์เพื่อการเกษตรโดยเป็นสวนผลไม้และมีสภาพพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มมีลำคลองจำนวนมากเช่นคลองประชาชมชื่นคลองผีหลอกคลองบางนางลี่คลองสวนหลวงคลองโพรงเป็นต้นและยังมีแม่น้ำแม่กลองไหลผ่านจากการศึกษาคุณภาพของน้ำจากแหล่งน้ำที่นำมาใช้เพื่อการอุปโภคและบริโภคของชาวสมุทรสงครามพบว่ายังมีคุณภาพของน้ำไม่เป็นที่ไปตามมาตรฐานคุณภาพน้ำผิวดินบ้างในบางพารามิเตอร์เช่นการปนเปื้อนของสารโลหะหนักค่าออกซิเจนละลายน้ำค่าบีโอดีมีคุณภาพไม่เป็นที่ไปตามมาตรฐานและพบว่าแหล่งน้ำที่นำมาใช้เป็นน้ำเพื่อการบริโภคมีการปนเปื้อนของสารโลหะหนักหลายชนิดจากการลงพื้นที่ให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชนใน ปีงบประมาณ 2557 ที่ผ่านมาผู้วิจัยได้มีการประชุมร่วมกับผู้บริหารของเทศบาลตำบลสวนหลวงและองค์การบริหารส่วนตำบลบางนางลี่อำเภออัมพวาจังหวัดสมุทรสงครามโดยได้นำเสนอผลการวิจัยของทั้งอาจารย์และนักศึกษาในพื้นที่อำเภออัมพวาทำให้ได้รับข้อเสนอแนะจากชุมชนที่ต้องการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการคุณภาพน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการทรัพยากรน้ำผิวดิน รวมทั้งศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรน้ำผิวดินของประชาชนชาวอำเภออัมพวา โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างครัวเรือนประชาชนอำเภออัมพวาทั้งหมด 402 ครัวเรือนโดยให้สมาชิกของครัวเรือนเป็นผู้ตอบแบบสอบถามครัวเรือนละ 1 ฉบับ ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ อสม. ของชุมชนที่มีความชำนาญในพื้นที่เป็นผู้ร่วมเก็บข้อมูลและเมื่อตรวจสอบได้ข้อมูลครบถ้วนแล้วได้นำมาวิเคราะห์โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 สรุปผลการศึกษา

ผู้ให้ข้อมูลในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้ เป็นผู้หญิง ร้อยละ 53.5 เป็นชาย ร้อยละ 46.5 มีอายุระหว่าง 20-88 ปี โดยมีอายุเฉลี่ย 60.11 ปี มีการศึกษาสูงสุดในระดับประถมศึกษา (ร้อยละ 67.7) รองลงมา ผู้ให้ข้อมูลมีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ปริญญาตรีและ มัธยมศึกษาตอนต้น ตามลำดับ (ร้อยละ 15.2 , 6.2 และ 5.2) ทั้งหมดนับถือศาสนาพุทธ ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นหัวหน้าครัวเรือนมากที่สุด (ร้อยละ 66.7) รองลงมาเป็นสมาชิกของครัวเรือน และเป็นผู้อาศัยตามลำดับ (ร้อยละ 26.9 และ 6.5) ทั้งนี้ผู้ตอบแบบสอบถามสมรสแล้ว ร้อยละ 68.9 ประกอบอาชีพรับจ้างมากที่สุด (ร้อยละ 36.3) รองลงมาประกอบอาชีพเกษตรกรกรรม-ทำสวน ค่าขาย-ทำธุรกิจส่วนตัว และไม่ได้ประกอบอาชีพใดๆ ตามลำดับ (ร้อยละ 25.1 , 15.9 และ 11.9) โดยผู้ตอบแบบสอบถามกว่าร้อยละ 60 อยู่อาศัยในพื้นที่ อำเภออัมพวา ระหว่าง 28-68 ปี

ในด้านครัวเรือนของประชาชน จากข้อมูลพบว่า จำนวนสมาชิกในครัวเรือนประชาชนชาว อัมพวา มีค่าเฉลี่ย 3.79 คน/ครัวเรือน (ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 1.79) มีรายได้เฉลี่ย 14271.88 บาท/เดือน(ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 12416.22) เมื่อศึกษาที่ตั้งของบ้านเรือน พบว่าอยู่ห่างจาก แหล่งน้ำอุปโภคบริโภค ระหว่าง 10-600 เมตร โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 59.22 เมตร (ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน = 121.55) ซึ่งครัวเรือนประชาชนใช้น้ำเพื่อการอุปโภคหรือน้ำใช้ทั่วไปจากแม่น้ำ ลำคลอง ลำประโดงมากที่สุด (ร้อยละ 37.1)รองลงมาใช้น้ำใต้ดินหรือน้ำบาดาลและน้ำฝนจำนวนใกล้เคียง กัน ส่วนแหล่งน้ำเพื่อการบริโภคหรือน้ำดื่ม น้ำกิน ครัวเรือนประชาชนใช้น้ำฝนมากที่สุด (ร้อยละ 33.2)รองลงมาใช้น้ำจากแม่น้ำ ลำคลอง ลำประโดง น้ำใต้ดิน และน้ำประปาตามลำดับ ทั้งนี้ครัวเรือน ประชาชนใช้น้ำเพื่อการเกษตรจากแม่น้ำ ลำคลอง ลำประโดงมากที่สุด

5.1.1 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรน้ำผิวดิน

ในการศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรน้ำผิวดินของประชาชน กลุ่มตัวอย่างนี้ ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรน้ำผิวดิน โดยมีข้อคำถามทั้งหมด 12 ข้อ ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนชาวอัมพวา ร้อยละ 61.2 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการ ทรัพยากรน้ำผิวดินระดับ ปานกลาง รองลงมาร้อยละ 23.6 และ 15.2 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรน้ำผิวดินในระดับมาก และระดับน้อยตามลำดับ

5.1.2 ความตระหนักต่อปัญหาการจัดการทรัพยากรน้ำผิวดิน

จากแบบสอบถามความตระหนักต่อปัญหาการจัดการทรัพยากรน้ำผิวดิน ซึ่งมีข้อ คำถามทั้งหมด 12 ข้อ เป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าตามแบบของลิเคิร์ต (Likert's scale) ผลการศึกษาพบว่าประชาชนชาวอัมพวาส่วนใหญ่ร้อยละ 69.4 มีความตระหนักต่อปัญหาการ จัดการทรัพยากรน้ำผิวดินในระดับปานกลาง รองลงมาร้อยละ 16.7 และร้อยละ 13.9 มีความ ตระหนักต่อปัญหาการจัดการทรัพยากรน้ำผิวดินระดับมากและระดับน้อยตามลำดับ

5.1.3 พฤติกรรมมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรน้ำผิวดินของประชาชน

จากข้อมูลแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรน้ำผิวดินของ ประชาชนนี้ มีองค์ประกอบของการมีส่วนร่วมที่ศึกษาครั้งนี้ 5 ด้าน คือ การมีส่วนร่วมด้านวิเคราะห์ ปัญหา ด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงาน ด้านการติดตามประเมินผล และด้านการได้รับประโยชน์ ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมด้านการวิเคราะห์ปัญหาการจัดการทรัพยากรน้ำผิวดินนี้ ประชาชน มีส่วนร่วมระดับปานกลางมากที่สุด (ร้อยละ 73.9) รองลงมาประชาชนมีส่วนร่วมในระดับมาก และ ระดับน้อยตามลำดับ (ร้อยละ 16.1 และ 10.0) ในด้านการวางแผนจากข้อมูลพบว่าประชาชนมีส่วน ร่วมในการวางแผนจัดการทรัพยากรน้ำผิวดินในระดับปานกลางมากที่สุด (ร้อยละ 62.2) รองลงมา มี ส่วนร่วมในระดับน้อยและระดับมากตามลำดับ (ร้อยละ 20.1 และ 17.7) ในด้านการดำเนินงานการ จัดการทรัพยากรน้ำผิวดิน จากข้อมูลพบว่าประชาชนมีส่วนร่วมในด้านการดำเนินงานการจัดการ ทรัพยากรน้ำผิวดินในระดับปานกลางมากที่สุด (ร้อยละ 67.2) รองลงมามีส่วนร่วมในระดับมากและ ระดับน้อยตามลำดับ (ร้อยละ 17.4 และ 15.4) ในด้านการติดตามประเมินผลการดำเนินงานการ จัดการทรัพยากรน้ำผิวดินนี้ พบว่าประชาชนมีส่วนร่วมในด้านการติดตามประเมินผลในระดับปาน กลางมากที่สุด (ร้อยละ 63.9) รองลงมามีส่วนร่วมในระดับน้อยและระดับมากตามลำดับ (ร้อยละ

19.9 และ 16.2) สำหรับการมีส่วนร่วมด้านการได้รับประโยชน์จากการจัดการทรัพยากรน้ำผิวดิน พบว่าประชาชนมีส่วนร่วมได้รับประโยชน์ในระดับปานกลางมากที่สุด (ร้อยละ 66.2) รองลงมามีส่วนร่วมได้รับประโยชน์ระดับน้อยและระดับมากตามลำดับ (ร้อยละ 20.6 และ 13.2)

อนึ่งเมื่อพิจารณาในภาพรวม ทั้ง 5 ด้านของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรน้ำผิวดินเพื่อการอุปโภคบริโภคของประชาชนในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามนี้ พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรน้ำผิวดินในระดับปานกลางเป็นส่วนมาก (ร้อยละ 61.2) รองลงมามีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรน้ำผิวดินในระดับมากและระดับน้อยจำนวนใกล้เคียงกัน (ร้อยละ 19.7 และ 19.2)

5.1.4 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรน้ำผิวดินของประชาชนชาวอำเภออัมพวา

จากข้อมูลของตัวแปรที่นำมาศึกษาความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรน้ำผิวดินของประชาชนชาวอัมพวาพบว่า ประชาชนชาวอำเภออัมพวาเพศชายและเพศหญิงที่นำมาศึกษา จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติพบว่ากลุ่มตัวอย่างเพศหญิงมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรน้ำผิวดินในระดับมาก สูงกว่ากลุ่มเพศชาย อย่างไรก็ตามจากผลการวิเคราะห์ยังพบว่ามีกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงถึงร้อยละ 44.7 ที่มีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรน้ำผิวดินระดับน้อยและเมื่อทำการทดสอบไคสแควร์ พบว่าปัจจัยทางเพศของกลุ่มตัวอย่าง หรือกลุ่มตัวอย่างที่มีเพศแตกต่างกันไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรน้ำผิวดินที่อำเภออัมพวา

การศึกษาตัวแปรด้านอายุของกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป มีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรน้ำผิวดินมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุน้อยกว่าและเมื่อทำการทดสอบไคสแควร์ พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกันมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรน้ำผิวดินในอำเภออัมพวาอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

สำหรับปัจจัยด้านสถานภาพสมรสของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่สมรสแล้วมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรน้ำผิวดินมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นโสดและกลุ่มตัวอย่างที่เป็นหม้ายหรือหย่า อย่างไรก็ตามจากข้อมูลพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่สมรสแล้วถึงร้อยละ 63.2 มีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรน้ำผิวดินในระดับน้อย อีกทั้งผลการทดสอบไคสแควร์ พบว่า ปัจจัยด้านสถานภาพสมรสที่แตกต่างกันของกลุ่มตัวอย่างไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรน้ำผิวดิน

เมื่อศึกษาถึงตัวแปรด้านระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาต่ำกว่าระดับประถมศึกษาตอนปลายมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรน้ำผิวดินมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาขึ้นไปและเมื่อทำการทดสอบไคสแควร์พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรน้ำผิวดินอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

ในด้านอาชีพของกลุ่มตัวอย่าง ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ประกอบอาชีพ รับจ้าง มีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรน้ำผิวดินมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ประกอบอาชีพอื่นๆ และเมื่อทำการทดสอบไคสแควร์พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีการประกอบอาชีพต่างกันมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรน้ำผิวดินอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

สำหรับตัวแปรด้านรายได้ของครัวเรือนนั้น จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ครัวเรือนที่มีรายได้น้อยกว่า 15,000 บาท/เดือน มีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรน้ำผิวดินในเขตอำเภออัมพวา มากกว่าครัวเรือนที่มีรายได้สูงกว่า 15,000 บาท/เดือน อย่างไรก็ตามจากข้อมูลก็พบว่า ในกลุ่มของครัวเรือนที่มีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรน้ำผิวดินในระดับน้อยนี้ พบว่าเป็นกลุ่มของครัวเรือนที่มีรายได้น้อยกว่า 15,000 บาท/เดือน จำนวนถึง 80.7% และเมื่อนำไปทดสอบไคสแควร์ พบว่าปัจจัยด้านรายได้ของครัวเรือนที่แตกต่างกันไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรน้ำผิวดินในอำเภออัมพวา

อนึ่งเมื่อศึกษาถึงระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่อำเภออัมพวา ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในพื้นที่อำเภออัมพวา 36 ปีขึ้นไป มีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรน้ำผิวดินมากกว่า กลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในอำเภออัมพวาไม่เกิน 35 ปี และเมื่อทำการทดสอบไคสแควร์ พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในพื้นที่อำเภออัมพวา มีช่วงเวลาที่แตกต่างกันมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรน้ำผิวดินอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

อย่างไรก็ตามเมื่อศึกษาถึงความรู้เกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรน้ำผิวดินของกลุ่มตัวอย่าง ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลกลับพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรน้ำผิวดินในระดับน้อยแต่มีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรน้ำผิวดินในอำเภออัมพวา มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ในระดับปานกลางและระดับมาก และเมื่อทำการทดสอบไคสแควร์ พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับความรู้ต่างกัน มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรน้ำผิวดินในอำเภออัมพวา อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

สุดท้ายเมื่อศึกษาถึงความตระหนักต่อปัญหาการจัดการทรัพยากรน้ำผิวดินของกลุ่มตัวอย่าง ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความตระหนักต่อปัญหาการจัดการทรัพยากรน้ำผิวดินในระดับปานกลาง มีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรน้ำผิวดินมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความตระหนักในระดับน้อยและระดับมาก ทั้งนี้เมื่อทำการทดสอบไคสแควร์พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับความตระหนักต่อปัญหาการจัดการทรัพยากรน้ำผิวดินต่างกันมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรน้ำผิวดินในอำเภออัมพวาอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

5.1.5 แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชน

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลถึงแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดการทรัพยากรน้ำผิวดินของประชาชนชาวอำเภออัมพวา ที่สำคัญสรุปได้ดังนี้

5.1.5.1 แนวทางที่จะทำให้ประชาชนชาวอำเภออัมพวาได้รับทราบถึงข้อมูลข่าวสารต่างๆเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรน้ำผิวดินนั้น สามารถทำได้หลายแนวทาง เช่น จัดประชุมให้ความรู้แก่ประชาชน จัดทำจดหมายข่าวแจ้งประชาชน ประกาศตามหอกระจายข่าวหรือเสียงตามสายของหมู่บ้าน จัดทำป้ายโฆษณาประชาสัมพันธ์ในบริเวณหมู่บ้านหรือบริเวณที่ชาวบ้านสะดวกที่จะพบเห็นบ่อยๆ จัดประชุมหมู่บ้านและแจ้งข่าวสารตามสื่อออนไลน์ เป็นต้น

5.1.5.2 แนวทางที่จะทำให้ประชาชนชาวอำเภออัมพวาได้มีส่วนร่วมในการคิดวางแผนการดำเนินกิจกรรมต่างๆของชุมชนนั้นสามารถทำได้โดย เชิญผู้แทนของชุมชนหรือผู้แทนของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มเข้าร่วมประชุมวางแผนเสนอความคิดเห็นตั้งแต่เริ่มโครงการ/กิจกรรม

5.1.5.3 แนวทางที่จะทำให้ประชาชนชาวอำเภออัมพวาได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจดำเนินกิจกรรมต่างๆของชุมชนนั้น สามารถทำได้โดยเชิญผู้แทนของชุมชนหรือผู้แทนของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มเข้าร่วมประชุมตัดสินใจ หรือลงประชามติ

5.1.5.4 แนวทางที่จะทำให้ประชาชนชาวอำเภออัมพวาได้มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมต่างๆของชุมชนนั้น สามารถทำได้หลายแนวทาง เช่น รมรงค์เชิญชวนให้ประชาชนในชุมชนมาเข้าร่วมทำกิจกรรม นัดประชุมเชิญชวนให้ประชาชนมาเข้าร่วมทำกิจกรรม ประชาสัมพันธ์แจ้งให้ชุมชนทราบถึงผลดีหรือประโยชน์ของการเข้าร่วมกิจกรรม เป็นต้น

5.2 อภิปรายผล

จากผลการศึกษาที่สำคัญพบว่ากลุ่มตัวอย่างประชาชนชาวอัมพวาส่วนมากมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรน้ำผิวดินและมีความตระหนักต่อปัญหาการจัดการทรัพยากรน้ำผิวดินอยู่ในระดับปานกลาง อีกทั้งผลการศึกษายังชี้ชัดด้วยว่าเมื่อพิจารณาในภาพรวม ทั้ง 5 ด้านของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรน้ำผิวดินเพื่อการอุปโภคบริโภคของประชาชนในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามนี้ ก็พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรน้ำผิวดินในระดับปานกลางเป็นส่วนมาก ซึ่งหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานพัฒนาชุมชน สำนักงานสาธารณสุขของอำเภออัมพวาหรืองานสุขาภิบาลและอนามัยสิ่งแวดล้อม กองสาธารณสุข ของเทศบาลต่างๆ ในอำเภออัมพวา ควรจะได้พิจารณาหรือดำเนินงานร่วมกันในการอบรมสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรน้ำผิวดินเพื่อการอุปโภคบริโภคให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับทราบอันจะนำไปสู่แนวทางการจัดการทรัพยากรน้ำผิวดินโดยชุมชนมีส่วนร่วมเพื่อให้เกิดความยั่งยืนต่อไป

5.3 ข้อเสนอแนะ

1. ควรได้มีการประสานแผนดำเนินงานร่วมกันของหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้องของอำเภออัมพวา ในการจัดอบรมสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรน้ำผิวดินเพื่อการอุปโภคบริโภคให้ประชาชนได้ทราบ
2. ควรมีคณะกรรมการร่วมในการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนการจัดอบรมสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรน้ำผิวดินเพื่อการอุปโภคบริโภค
3. หน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้องของจังหวัดสมุทรสงครามควรประสานความร่วมมือในการวางแผนการจัดการทรัพยากรน้ำผิวดินเพื่อการอุปโภคบริโภคในภาพรวมของจังหวัดรวมทั้งจัดทำแผนการพัฒนาระบบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อให้เกิดความยั่งยืนต่อไป